



UCHWAŁA NR 354/2024

KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 19 czerwca 2024 r.

**w sprawie uzupełnienia stanowiska w sprawie o sygn. K 2/24 zawisłej przed Trybunałem
Konstytucyjnym**

Krajowa Rada Sądownictwa, podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie zawarte w uchwale nr 113/2024 z dnia 16 lutego 2024 r. oraz przedstawia dodatkową argumentację w zakresie zagadnienia skutków prawnych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego i derogacji niekonstytucyjnej normy prawnej.

Krajowa Rada Sądownictwa wnosi o stwierdzenie, że:

art. 27 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217 ze zm.) **jest niezgodny** z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 186 ust. 1 w zw. z art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim upoważnia Ministra Sprawiedliwości do odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu bez opinii Krajowej Rady Sądownictwa **i określenie terminu utraty mocy obowiązującej od dnia 13 grudnia 2023 r.;**

art. 27 § 5a zdanie drugie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217 ze zm.) **jest niezgodny** z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 186 ust. 1 w zw. z art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim dopuszcza niewiążący charakter negatywnej opinii Krajowej Rady Sądownictwa wydanej w przedmiocie zamiaru Ministra Sprawiedliwości odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu **i określenie terminu utraty mocy obowiązującej od dnia 13 grudnia 2023 r.**

Uzasadnienie

1. Uchwałą nr 113/2024 z dnia 16 lutego 2024 r. Krajowa Rada Sądownictwa wystąpiła z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego wnosząca o stwierdzenie, że art. 27 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217 ze zm.) **jest niezgodny** z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 186 ust. 1 w zw. z art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim upoważnia Ministra Sprawiedliwości do odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu bez opinii Krajowej Rady Sądownictwa; art. 27 § 5a zdanie drugie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217 ze zm.) **jest niezgodny** z art. 2, art. 10 ust. 1

i art. 186 ust. 1 w zw. z art. 173 i art. 178 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim dopuszcza niewiążący charakter negatywnej opinii Krajowej Rady Sądownictwa wydanej w przedmiocie zamiaru Ministra Sprawiedliwości odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu.

2. **Niniejszym pismem Krajowa Rada Sądownictwa wnioskuje o skorzystanie przez Trybunał Konstytucyjny na podstawie art. 190 ust. 3 Konstytucji RP z kompetencji określania innego czasu derogacji niekonstytucyjnych norm prawnych zawartych w art. 27 § 5 i art. 27 § 5a u.s.p. i ustalenie terminu utraty mocy obowiązującej od dnia 13 grudnia 2023 r.**
3. Zagadnienie skutków prawnych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego wynika wprost z art. 190 ust. 3 Konstytucji RP, zgodnie z którym orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego.
4. Trybunał Konstytucyjny w swych dotychczasowym orzecznictwie jednoznacznie przesądził kwestię dopuszczalności wstecznego określenia skutków orzeczenia. W wyroku z dnia 27 kwietnia 2004r. sygn. K 24/03 stwierdził, że: „Trybunał Konstytucyjny uprawniony jest nie tylko do orzekania o niezgodności z Konstytucją aktów normatywnych wskazanych w art. 188, a także – w art. 79 i art. 193 Konstytucji, ale również władny jest określić czasowe ramy takiej sprzeczności, w szczególności granice czasowe wstecznego zasięgu skutków wyroku stwierdzającego niezgodność określonego przepisu (normy prawnej) z Konstytucją”. Zdaniem Trybunału „podstawą jest przewidziana w art. 190 ust. 3 Konstytucji możliwość odroczenia terminu utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Z przepisu tego można wyprowadzić wnioski, że Trybunał Konstytucyjny tym bardziej jest władny określić zakres wstecznego zasięgu skutków swego orzeczenia. (...) Określenie przez Trybunał Konstytucyjny granic czasowych wstecznego zasięgu skutków swego orzeczenia, podobnie jak odroczenie terminu utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego, związane jest z koniecznością rozważenia różnych, nieraz kolidujących ze sobą wartości konstytucyjnych. (...) Może to powodować również odstępstwa od zasady niedziałania prawa wstecz albo ochrony praw nabytych. Dlatego za uzasadnione uznać należy stanowisko, w myśl którego kolizje tego rodzaju powinien rozstrzygać Trybunał Konstytucyjny jako organ konstytucyjnie umocowany do kontroli konstytucyjności prawa. Poza tym istniejące wątpliwości co do czasowego zasięgu skutków wyroków Trybunału Konstytucyjnego, spowodowane brakiem wyraźnego i jednoznacznego

rozstrzygnięcia tej kwestii w tekście przepisów Konstytucji i ustawy o TK, mogłyby prowadzić w praktyce do rozbieżnych orzeczeń organów stosujących prawo, co również nie jest obojętne z konstytucyjnego punktu widzenia. Trybunał Konstytucyjny w swojej działalności ma obowiązek z urzędu brać pod uwagę skutki swoich rozstrzygnięć i zobowiązany jest do przeciwdziałania powstawaniu w wyniku jego orzeczeń stanu prawnego, który również byłby niezgodny z normami konstytucyjnymi.”

5. Uprawnienie Trybunału Konstytucyjnego do określania zasięgu czasowego i skutków wstecznych orzeczeń stwierdzających niezgodność aktu normatywnego lub jego części z Konstytucją – choć niewyrażone *expressis verbis* w obowiązujących przepisach – jest uznawane także przez inne konstytucyjne organy państwa, w tym przede wszystkim przez Sąd Najwyższy (zob. wyrok SN 9 listopada 2003 r., I CK 150/02, niepubl.).
6. Art. 190 ust. 3 zd. pierwsze Konstytucji RP stanowi o dwóch odmiennych kwestiach prawnych: po pierwsze, o dacie wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego oraz, po drugie, o dacie utraty mocy obowiązującej niekonstytucyjnego aktu normatywnego; daty te z samej ich istoty nie są tożsame. [Wyrok NSA z 12.09.2018 r., II FSK 1898/17, LEX nr 2578648.] Druga z tych dat z samej jej istoty nie pokrywa się z datą pierwszą, gdyż niekonstytucyjny akt normatywny co do zasady traci moc *ex tunc*, to jest ze skutkiem wstecznym od daty jego wejścia w życie. Data wejścia w życie orzeczenia Trybunału jest więc odmienna od daty utraty mocy obowiązującej niekonstytucyjnego aktu normatywnego już choćby ze względu na konstrukcję instytucji prawnej stwierdzania niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją. Odrębność i odmienność daty wejścia w życie orzeczenia Trybunału oraz daty utraty mocy obowiązującej niekonstytucyjnego aktu normatywnego zachodzi także w przypadku skorzystania przez Trybunał z możliwości określenia innego terminu (na przyszłość lub wstecz) utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego, jako że data ogłoszenia orzeczenia Trybunału w sposób oczywisty nie pokrywa się z datą utraty mocy obowiązującej niekonstytucyjnego aktu normatywnego. Określenie różnego skutku derogacyjnego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego nie ma znaczenia dla określenia daty wejścia w życie tego orzeczenia [Wyrok NSA z 12.09.2018 r., II FSK 1898/17, LEX nr 2578648].
7. W literaturze podkreśla się, że: „Artykuł 190 ust. 3 Konstytucji ogólnikowo określa skutki prawne pod względem czasowym orzeczenia TK w stosunku do aktu prawnego uznanego za niezgodny z ustawą zasadniczą. Za regułę przyjmuje, że orzeczenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia (*ex nunc*), ale dopuszcza określenie przez TK

innego terminu utraty mocy obowiązującej. Nie precyzuje bliżej, kiedy TK może to uczynić i na podstawie jakich przesłanek. Wprost określa jedynie termin przyszły (pro futuro) utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Przy określeniu skuteczności wyroku TK innej niż ex nunc w grę wchodzi zarówno ex tunc, jak i pro futuro.” – [zob. B. Banaszak, *Skutki prawne pod względem czasowym orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w stosunku do aktu prawnego uznanego za niekonstytucyjny*, ZNSA 2014, nr 5, s. 9-21; podobnie K. Gonera, E. Łętowska, *Wieloaspektowość następstw stwierdzenia niekonstytucyjności*, „Państwo i Prawo” 2008/5, s. 20–37].

8. Utrata mocy obowiązującej aktu normatywnego, o której mowa w art. 190 ust. 3 Konstytucji RP, oznacza że niekonstytucyjny akt prawny jest derogowany z systemu prawnego w sposób bezwzględny i bezwarunkowy, a zatem nie może być stosowany również do stanów faktycznych ukształtowanych w czasie, gdy jeszcze obowiązywał. Niezgodność określonej regulacji prawnej z Konstytucją RP jest stanem niezależnym od chwili orzekania w tym przedmiocie przez Trybunał. Nie można przyjmować, że przed opublikowaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego akt prawny był zgodny z Konstytucją RP, a dopiero ocena dokonana przez Trybunał pozbawia przepis przymiotu zgodności z ustawą zasadniczą. Krajowa Rada Sądownictwa wskazuje, że uznanie trafności powyższej tezy oznaczałoby powiązanie skutku derogacyjnego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z chwilą wydania orzeczenia przez Trybunał, podczas gdy niezgodność określonej regulacji prawnej z Konstytucją jest stanem obiektywnym i niezależnym od chwili orzekania w tym przedmiocie przez Trybunał (M. Florczak-Wątor, *Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego i ich skutki prawne*, Poznań 2006, s. 72 i n.; Wyrok WSA w Olsztynie z 11.06.2019 r., II SA/OI 364/19, LEX nr 2687037)
9. Zasadniczo utrata mocy obowiązującej normy została powiązana z datą ogłoszenia orzeczenia i następuje na przyszłość, a norma uznana za niekonstytucyjną do momentu jej derogowania stanowi element systemu prawnego, co jednoznacznie wynika z zasady niedziałania prawa wstecz. Treść art. 190 ust 3 Konstytucji RP zakreśla Trybunałowi Konstytucyjnemu granice kompetencji do określenia skutków czasowych wyroku, w ramach których mieści się również skutek ex tunc. Nie można przyjmować, że przed opublikowaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego akt prawny był zgodny z Konstytucją, a dopiero ocena dokonana przez Trybunał pozbawia przepis przymiotu zgodności z ustawą zasadniczą, albowiem w takim przypadku ocena obowiązywania aktu normatywnego z punktu widzenia zgodności danego aktu z Konstytucją uzależniona byłaby od chwili wydania orzeczenia przez Trybunał.”

10. Koncepcja *ex tunc* skuteczności wyroków Trybunału Konstytucyjnego funkcjonuje na gruncie orzecznictwa sądowego. W wyroku z dnia 30 stycznia 2002r. (sygn. akt V CA 1/02) Sąd Najwyższy sformułował Art. 190 ust. 3 Konstytucji pozwala Trybunałowi Konstytucyjnemu określić datę utraty mocy obowiązującej aktu prawnego, inną niż data ogłoszenia orzeczenia. Pozwala to wnioskować, iż okoliczności konkretnego przypadku mogą dopiero uzasadniać wybór takiego następstwa utraty mocy aktu prawnego, które rozciągać się będzie także wstecz.
11. W rzecznictwie Sądu Najwyższego zdecydowanie przeważa pogląd o skuteczności *ex tunc* wyroków Trybunału Konstytucyjnego. W odniesieniu do orzeczeń Trybunału wchodzących w życie z dniem ogłoszenia wypracowano generalnie jednolite stanowisko, zgodnie z którym skutki takich orzeczeń rozciągają się co do zasady wstecz, do chwili wydania tego aktu lub do chwili wejścia w życie Konstytucji, jeżeli niekonstytucyjny akt prawny wydany został przed tą datą (por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2003 r., III CZP 45/03, OSNC 2004, nr 9, poz. 136, wyroki z dnia 18 kwietnia 2002 r., III RN 4/01, OSNP 2003, nr 2, poz. 25, i z dnia 27 września 2002 r., II UKN 581/01, OSNAPUS 2002, nr 23, poz. 581, oraz postanowienie z dnia 7 grudnia 2000 r., III ZP 27/00, OSNAPUS 2001, nr 10, poz. 331).
12. Wsteczne działanie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego obejmować może również okres sprzed wejścia w życie Konstytucji, jednak tylko wówczas, jeżeli przepisy uznane za niekonstytucyjne naruszały także zasady konstytucyjne obowiązujące w chwili jego wydania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2003 r., I CK 150/02, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 132). IV CSK 247/06, uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 7 grudnia 2006 r., III CZP 99/06, OSNC 2007, Nr 6, poz. 79, uchwały z dnia 23 stycznia 2001 r., III ZP 30/00, OSNP 2001, Nr 23, poz. 685, z dnia 3 lipca 2003 r., III CZP 45/03, OSNC 2004, Nr 9, poz. 136, z dnia 23 stycznia 2004 r. III CZP 112/03, OSNC 2005, Nr 4, poz. 61, z dnia 23 czerwca 2005 r., III CZP 35/05, OSNC 2006, Nr 5, poz. 81 i z dnia 19 maja 2006 r. III CZP 26/06, OSNC 2007, Nr 3, poz. 39 oraz wyroki z dnia 10 listopada 1999 r., I CKN 204/98, OSNC 2000, Nr 5, poz. 94, z dnia 19 grudnia 1999 r., I CKN 632/98, niepubl., z dnia 19 kwietnia 2000 r., II CKN 272/00, niepubl., z dnia 15 stycznia 2003 r. IV CKN 1693/00, niepubl., z dnia 9 października 2003 r., I CK 150/02, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 132, ze sprost. OSNC 2004, nr 10, s. 131, z dnia 29 października 2003 r., III CK 34/02, OSP 2005, Nr 4, poz. 54, z dnia 30 września 2004 r., IV CK 20/04, OSNC 2005, Nr 9, poz. 161, z dnia 26 listopada 2004 r., V CK 270/04, niepubl., z dnia 12 stycznia 2005 r., I CK 457/04, niepubl., z dnia 7 października 2005

r., II CK 756/04, "Monitor Prawniczy" 2005, nr 21, s. 1027, z dnia 14 września 2006 r., III CSK 102/06, niepubl., z dnia 15 czerwca 2007 r., II CNP 37/07, niepubl., z dnia 13 grudnia 2007 r., I CSK 315/07, niepubl., z dnia 19 czerwca 2008 r. V CSK 31/08, OSNC-ZD 2009, Nr 1, poz. 16, z dnia 20 maja 2009 r., I CSK 379/08, OSNC 2009, Nr 10, poz. 172 i z dnia 10 grudnia 2009 r., III CSK 110/09, OSNC 2010, Nr 5, poz. 82, a także postanowienia z dnia 7 grudnia 2000 r., III ZP 27/00, OSNAPUS 2001, Nr 10, poz. 331 i z dnia 15 kwietnia 2004 r., IV CK 272/03, niepubl.)

13. Analogiczny pogląd prezentowany jest w orzecznictwie sądów administracyjnych, gdzie podnosi się, że skoro orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności przepisu z Konstytucją mają, co zasady, skutek wsteczny (*ex tunc*), to oznacza, że przepis jest niekonstytucyjny od chwili jego wejścia w życie, (postanowienie NSA z dnia 9 października 2007 r., I FSK 1261/07, Lex nr 440637; wyrok NSA z 15 listopada 2006 r., II OSK 1349/05; wyrok NSA z dnia 9 marca 2010 r., I FSK 105/09, Lex nr 606334), lub do chwili wejścia w życie Konstytucji RP (wyrok NSA z dnia 15 listopada 2006 r., (II OSK 1349/05), chyba, że co innego wynika z jego sentencji (por. wyrok SN z dnia 21.11.2006, II PK 42/06 LEX nr 950622, uchwała SN z 3 lipca 2003 r., III CZP 45/03, LEX Nr 79008).
14. **Krajowa Rada Sądownictwa wskazuje, że w zakresie stosowania prawa wyrok Trybunału Konstytucyjnego odnosi skutek retroaktywny, wpływając na ocenę prawną stanów faktycznych powstałych w okresie poprzedzającym wejście w życie orzeczeń Trybunału.** Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego w zakresie obowiązywania prawa materialnego wywiera skutki na przyszłość, lecz w zakresie stosowania odnosi skutek retroaktywny, wsteczny, wpływając na ocenę prawną stanów faktycznych powstałych w okresie poprzedzającym wejście w życie orzeczenia Trybunału. O trafności powyższego stwierdzenia przesądza wprost treść art. 190 ust 4 Konstytucji RP Skutkiem orzeczenia o niekonstytucyjności jest zakaz stosowania normy niezgodnej z Konstytucją także do stanów faktycznych, które powstały przed ogłoszeniem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Wyrok wywołuje skutek od dnia wejścia w życie niekonstytucyjnej normy, gdyż usunięcie niekonstytucyjnej normy z systemu prawnego następuje w pełnym zakresie jej zastosowania, czy też – jak zaakcentowano w najnowszym orzecznictwie SN – od momentu jej wejścia do systemu prawnego (koncepcja skutków *ex tunc*).
15. Co do zasady orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność aktu (przepisu) z Konstytucją są skuteczne z mocą wsteczną, niemniej w przypadku podjęcia

decyzji o konieczności sięgnięcia do uprawnienia przewidzianego w art. 190 ust. 3 Konstytucji RP, orzeczenia wskazujące inny termin utraty mocy obowiązującej aktu (przepisu) są skuteczne *ex tunc*, przez wzgląd na każdorazowo określone przez Trybunał wartości konieczne do objęcia ochroną. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do pozbawienia praktycznego znaczenia normy konstytucyjnej wyrażonej w art. 190 ust. 3 Konstytucji RP i uzależnienia stosowania niekonstytucyjnego aktu (przepisu) od terminu orzekania, a ostatecznie zaistnienia stanu nierównego traktowania podmiotów prawa będących w tożsamej sytuacji prawnej. Uzasadnieniem do zastosowania art. 190 ust. 3 Konstytucji RP jest potrzeba ochrony innych istotnych wartości konstytucyjnych naruszonych obowiązaniem niekonstytucyjnej normy prawnej przed derogowaniem przepisów orzeczeniem TK.

16. Zasada zakazująca nadawania prawu mocy wstecznej nie ma – na co Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie zwracał uwagę – charakteru bezwzględnego. Odstępstwo od niej jest dopuszczalne w szczególności wtedy, gdy jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, ocenionej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji. Orzekając w kwestii zgodności z konstytucją przepisów Trybunał Konstytucyjny musi ocenić także oddziaływanie wyroku, stwierdzającego niezgodność kwestionowanych przepisów z konstytucją, na skutki prawne, które powstały przed ogłoszeniem wyroku i zostały ukształtowane przez wyrażone w tych przepisach normy prawne.
17. W praktyce orzeczniczej Trybunału Konstytucyjnego przyjęcie wstecznego działania orzeczenia Trybunału obejmowało okresy nawet 6 lat poprzedzających ogłoszenie wyroku (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 23 września 2003 r. sygn. akt K 20/02). Przyjęcie skutku wstecznego wymaga ustalenia zakresu czasowego niezgodności z Konstytucją RP. Konieczne jest tym samym uwzględnienie cech szczególnych sytuacji objętych unormowaniem przewidzianym w przepisach uznanych za niekonstytucyjne (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 31 stycznia 2001 r. sygn. akt P 4/99).
18. Krajowa Rada Sądownictwa we wniosku o wydanie postanowienia o zabezpieczeniu przedstawiła cechy szczególne sytuacji objętych unormowaniem przepisów poddanych kontroli pod kątem ich zgodności ze wzorcami konstytucyjnymi Trybunał Konstytucyjny postanowieniem z 24 kwietnia 2024 r. sygn. K 2/24 uwzględnił wniosek Rady, podzielając stanowisko, iż uprawdopodobnione zostało, iż brak udzielenia zabezpieczenia poważnie utrudniłby wykonanie orzeczenia, czy wręcz uniemożliwiłby jego wykonanie.

19. Krajowa Rada Sądownictwa wskazuje, że pomimo wydania przez Trybunał Konstytucyjny postanowienia w sprawie zabezpieczenia i mimo bezwzględnego nakazu jego przestrzegania przez organy władzy publicznej Minister Sprawiedliwości naruszając systemowo art. 190 ust. 1 Konstytucji RP kontynuuje czystki w sądach powszechnych. Tytułem przykładu Minister Sprawiedliwości:
- 9 maja 2024 r. odwołał sędziów z funkcji prezesa Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim - Annę Kuśnierz-Milczarek, wiceprezesa Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim - Kingę Wochnę, prezesa Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim - Jarosława Dudzicza, wiceprezes Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim - Dorotę Bobrowicz
 - 13 maja 2024 r. odwołał z funkcji wiceprezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie sędziów Edytę Dzielińską i Agnieszkę Stachniak-Rogalską,
 - 17 maja 2024 r. powołał sędziów Marka Nawrockiego do pełnienia funkcji prezesa Sądu Okręgowego w Elblągu, Rafała Jerkę do pełnienia funkcji prezesa Sądu Okręgowego w Olsztynie, Agnieszkę Wojciechowską-Langda, do pełnienia funkcji prezesa SO Warszawa-Praga,
 - 13 maja 2024 r. powołał sędziego Pawła Juszczyzna do pełnienia funkcji wiceprezesa Sądu Rejonowego w Olsztynie.
20. Niezastosowanie się przez Ministra Sprawiedliwości do postanowienia Trybunału Konstytucyjnego ma charakter deliktu konstytucyjnego. Podobna sytuacja miała miejsce w odniesieniu do wcześniejszych zabezpieczeń udzielonych przez Trybunał Konstytucyjny w sprawach indywidualnych w okresie od 1 lutego 2024 r. Wbrew treści zabezpieczenia 21 lutego 2024 roku sędzia Piotr Schab został odwołany z pełnionej funkcji prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie.
21. Przyniesione okoliczności pogwałcenia w trakcie trwania postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym udzielonych zabezpieczeń dotyczących art. 27 §5 i art. 27 §5a Prawa o ustroju sądów powszechnych, a tym samym naruszenia przepisu art. 190 ust. 1 Konstytucji RP uzasadniają przyjęcie wstecznego działania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. Za datę początkową okresu wstecznego działania wyroku Trybunału, datę graniczną należy uznać 13 grudnia 2023 r. tj. dzień, od którego bezspornie Minister Sprawiedliwości podjął czynności składające się na opisany w punktach poprzedzających okres bezprawia. W okresie do 13 grudnia 2024 r. przepisy art. 27 §5 i art. 27 §5a Prawa o ustroju sądów powszechnych w praktyce nie były stosowane przez osoby poprzednio piastujące urząd Ministra Sprawiedliwości, prezesa sądów byli

- odwoływani po ich rezygnacji. Sytuacja uległa zmianie począwszy od 13 grudnia 2023 r., kiedy zostały zainicjowane pierwsze czynności składające się na bezprawne zmiany kadrowe w sądach powszechnych.
22. Wskazany okres wstecznego działania wyroku Trybunału Konstytucyjnego pozwoli na przywrócenie odwołanych sędziów do pełnienia funkcji prezesów, a tym samym przywróci naruszoną niezależność sądów, które poprzez nieuprawnione zmiany kadrowe, przerwanie kadencji prezesów zostały podporządkowane władzy wykonawczej. Nadto umożliwi osobom poszkodowanym efektywną realizację uprawnień przewidzianego w art. 77 ust. 1 Konstytucji RP, tj. prawa do wynagrodzenia szkody, jaka została im wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej, konkretnie Ministra Sprawiedliwości.
23. W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa istnieje konieczność zmaksymalizowania przez Trybunał Konstytucyjny oddziaływania wyroku w niniejszej sprawie na ukształtowane przed jego wydaniem stosunki prawne w uwagi na istotne dla funkcjonowania państwa fundamenty ustrojowe władzy sądowniczej, gwarancję jej niezależności i konstytucyjne prawo obywatela do sądu. Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania sądów powszechnych wyznacza konieczność określenia przez Trybunał Konstytucyjny wstecznych konsekwencji stwierdzonej niezgodności zaskarżonych przepisów ze wskazanymi wzorcami konstytucyjnymi i konsekwencji anulowania wszelkich skutków prawnych będących następstwem zaskarżonych przepisów po dniu 13 grudnia 2023 r.
24. Mając powyższe na względzie Krajowa Rada Sądownictwa wnosi i wywodzi jak w petitum.



Przewodniczący

Krajowej Rady Sądownictwa

sędzia Dagmara Pawełczyk-Woicka

Biuro Krajowej Rady Sądownictwa
Za zgodność z oryginałem

GLÓWNY SPECJALISTA ds. PRAWNYCH
Wydziału Prawnego
Biura Krajowej Rady Sądownictwa

Prze *ysław Gł* *yci*